

Handtekening gevalideerd maar
opnieuw verwijderd
wegens de bescherming van de
persoonlijke levenssfeer

JAARREKENING IN EURO

Naam: **Tourisme Belgique Flandre & Bruxelles - Toerisme Vlaanderen - Tourismus Flandern-Brüssel**

Rechtsvorm: Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA rp)

Adres: Rue du Marché aux Herbes Nr: 61 Bus:

Postnummer: 1000 Gemeente: Brussel

Land: België

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van NVT

Internetadres:

Ondernemingsnummer **BE 0225.944.375**

Datum van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt. **29-05-1984**

Jaarrekening goedgekeurd door de algemene vergadering van

-

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van

01-01-2016

tot

31-12-2016

Vorig boekjaar van

01-01-2015

tot

31-12-2015

De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Zijn gevoegd bij deze jaarrekening:

Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn:

VOL 1.2, VOL 5.1, VOL 5.2.1, VOL 5.2.3, VOL 5.2.4, VOL 5.3.2, VOL 5.3.4, VOL 5.4.1, VOL 5.5.2, VOL 5.16, VOL 5.17.1, VOL 5.17.2, VOL 6, VOL 9

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming, van de BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN

ERNST & YOUNG BEDRIJFSREVISOREN BCBV (B00160)

BE 0446.334.711

De Kleetlaan 2

1831 Diegem

BELGIË

Direct of indirect vertegenwoordigd door:

MANNEKENS Marleen (A01470)

Bedrijfsrevisor

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
VASTE ACTIVA		20/28	<u>86.597.522</u>	<u>86.235.662</u>
Oprichtingskosten	5.1	20		
Immateriële vaste activa	5.2	21	181.849	165.401
Materiële vaste activa	5.3	22/27	86.171.976	85.850.564
Terreinen en gebouwen		22	68.955.544	72.096.992
Installaties, machines en uitrusting		23		
Meubilair en rollend materieel		24	609.639	270.144
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26	341.078	289.109
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27	16.265.715	13.194.319
Financiële vaste activa	5.4/5.5.1	28	243.697	219.697
Verbonden ondernemingen	5.14	280/1		
Deelnemingen		280		
Vorderingen		281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	5.14	282/3	204.464	204.464
Deelnemingen		282	204.464	204.464
Vorderingen		283		
Andere financiële vaste activa		284/8	39.233	15.233
Aandelen		284		
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	39.233	15.233
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	<u>55.515.116</u>	<u>74.920.152</u>
Vorderingen op meer dan één jaar		29		
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291		
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3		
Vorraden		30/36		
Grond- en hulpstoffen		30/31		
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35		
Vooruitbetalingen		36		
Bestellingen in uitvoering		37		
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	54.031.225	72.184.057
Handelsvorderingen		40	285.206	480.987
Overige vorderingen		41	53.746.019	71.703.070
Geldbeleggingen	5.5.1/5.6	50/53		
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53		
Liquide middelen		54/58	1.479.738	2.461.290
Overlopende rekeningen	5.6	490/1	4.153	274.805
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	142.112.638	161.155.814

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	<u>133.765.332</u>	<u>153.075.290</u>
Kapitaal	5.7	10		
Geplaatst kapitaal		100	0	0
Niet-opgevraagd kapitaal		101		
Uitgiftepremies		11		
Herwaarderingsmeerwaarden		12		
Reserves		13	7.481.679	7.481.679
Wettelijke reserve		130		
Onbeschikbare reserves		131	7.481.679	7.481.679
Voor eigen aandelen		1310		
Andere		1311	7.481.679	7.481.679
Belastingvrije reserves		132		
Beschikbare reserves		133		
Overgedragen winst (verlies)		14	45.845.000	65.938.419
			(+)/(-)	
Kapitaalsubsidies		15	80.438.653	79.655.192
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief		19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		16	<u>367.785</u>	<u>391.397</u>
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	367.785	391.397
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160		
Belastingen		161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162		
Overige risico's en kosten	5.8	163/5	367.785	391.397
Uitgestelde belastingen		168		
SCHULDEN		17/49	<u>7.979.521</u>	<u>7.689.127</u>
Schulden op meer dan één jaar	5.9	17		
Financiële schulden		170/4		
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171		
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172		
Kredietinstellingen		173		
Overige leningen		174		
Handelsschulden		175		
Leveranciers		1750		
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9		
Schulden op ten hoogste één jaar		42/48	7.979.521	7.569.805
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	5.9	42		
Financiële schulden		43		
Kredietinstellingen		430/8		
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	4.142.417	3.570.033
Leveranciers		440/4	4.142.417	3.570.033
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	5.9	45	1.153.874	778.047
Belastingen		450/3	289.904	129.044
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	863.970	649.003
Overige schulden		47/48	2.683.230	3.221.725
Overlopende rekeningen	5.9	492/3		119.322
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	142.112.638	161.155.814

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/74	40.810.304	78.745.938
Omzet	5.10	70	726.745	615.068
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+)/(-)		71		
Geproduceerde vaste activa		72		
Andere bedrijfsopbrengsten	5.10	74	40.083.559	78.130.870
Bedrijfskosten		60/64	63.548.717	67.517.075
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60		67
Aankopen		600/8		67
Voorraad: afname (toename) (+)/(-)		609		
Diensten en diverse goederen		61	16.954.777	15.002.689
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	5.10	62	13.140.133	12.365.793
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	2.817.193	3.210.555
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		631/4	62.903	-80.536
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	5.10	635/7	-23.612	9.365.167
Andere bedrijfskosten	5.10	640/8	30.597.323	27.653.340
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)		649		
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+)/(-)		9901	-22.738.413	11.228.863
Financiële opbrengsten		75	2.432.231	500.514
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750		
Opbrengsten uit vlottende activa		751	301	851
Andere financiële opbrengsten	5.11	752/9	2.431.930	499.663
Financiële kosten	5.11	65	84.886	679.090
Kosten van schulden		650	79	1.335
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		651		
Andere financiële kosten		652/9	84.807	677.755
Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting (+)/(-)		9902	-20.391.068	11.050.287
Uitzonderlijke opbrengsten		76	433.275	740.047
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760		
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762		
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	432.430	419.004
Andere uitzonderlijke opbrengsten	5.11	764/9	845	321.043
Uitzonderlijke kosten		66	135.626	193.118
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660		
Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661		
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)		662		
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	134.730	900
Andere uitzonderlijke kosten	5.11	664/8	896	192.218
Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten (-)		669		
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting (+)/(-)		9903	-20.093.419	10.857.169
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen		780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen		680		

Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
5.12	67/77		
	670/3		6
	77		
	9904	-20.093.419	11.597.210
	789		
	689		
	9905	-20.093.419	11.597.210

Belastingen op het resultaat (+)/(-)

Belastingen
 Regularisering van belastingen en terugnemning van
 voorzieningen voor belastingen

Winst (Verlies) van het boekjaar (+)/(-)

Onttrekking aan de belastingvrije reserves

Overboeking naar de belastingvrije reserves

Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)

RESULTAATVERWERKING

		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies)	(+)/(-)	9906	45.845.000	77.535.629
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)/(-)	9905	-20.093.419	11.597.210
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	(+)/(-)	14P	65.938.419	65.938.419
Onttrekking aan het eigen vermogen		791/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		791		
aan de reserves		792		
Toevoeging aan het eigen vermogen		691/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		691		
aan de wettelijke reserve		6920		
aan de overige reserves		6921		
Over te dragen winst (verlies)	(+)/(-)	14	45.845.000	65.938.419
Tussenkost van de vennoten in het verlies		794		
Uit te keren winst		694/6		
Vergoeding van het kapitaal		694		
Bestuurders of zaakvoerders		695		
Andere rechthebbenden		696		

**TOELICHTING
STAAT VAN DE IMMATERIËLE VASTE ACTIVA**

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
CONCESSIES, OCTROOIEN, LICENTIES, KNOWHOW, MERKEN EN SOORTGELIJKE RECHTEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8052P	XXXXXXXXXX	5.164.924
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8022	141.377	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8032		
Overboekingen van een post naar een andere	(+)/(-) 8042		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8052	5.306.301	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8122P	XXXXXXXXXX	4.999.523
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8072	124.929	
Teruggenomen	8082		
Verworven van derden	8092		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8102		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8112		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8122	5.124.452	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	211	<u>181.849</u>	

STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
TERREINEN EN GEBOUWEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P	XXXXXXXXXX	99.490.720
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	37.526	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171	1.352.224	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8181		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	98.176.022	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8211		
Verworven van derden	8221		
Afgeboekt	8231		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8241		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321P	XXXXXXXXXX	27.393.729
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	2.537.991	
Teruggenomen	8281		
Verworven van derden	8291		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301	711.242	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8311		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	29.220.478	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	22	68.955.544	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	XXXXXXXXXX	1.106.486
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	464.696	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8183		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	1.571.182	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8213		
Verworven van derden	8223		
Afgeboekt	8233		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8243		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P	XXXXXXXXXX	836.341
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	125.202	
Teruggenomen	8283		
Verworven van derden	8293		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8303		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8313		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	961.543	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	24	609.639	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195P	XXXXXXXXXX	567.824
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8165	81.041	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8175		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8185		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195	648.865	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8215		
Verworven van derden	8225		
Afgeboekt	8235		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8245		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325P	XXXXXXXXXX	278.715
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8275	29.072	
Teruggenomen	8285		
Verworven van derden	8295		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8305		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8315		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325	307.787	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	26	341.078	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA IN AANBOUW EN VOORUITBETALINGEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196P	XXXXXXXXXX	13.194.319
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8166	3.071.396	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8176		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8186		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196	16.265.715	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8256P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8216		
Verworven van derden	8226		
Afgeboekt	8236		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8246		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8256		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8276		
Teruggenomen	8286		
Verworven van derden	8296		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8306		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8316		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	27	16.265.715	

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392P	XXXXXXXXXX	1.151.225
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8362		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8372		
Overboekingen van een post naar een andere	8382		
	(+)/(-)		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392	1.151.225	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8452P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8412		
Verworven van derden	8422		
Afgeboekt	8432		
Overgeboekt van een post naar een andere	8442		
	(+)/(-)		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8452		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522P	XXXXXXXXXX	946.761
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8472		
Teruggenomen	8482		
Verworven van derden	8492		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8502		
Overgeboekt van een post naar een andere	8512		
	(+)/(-)		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522	946.761	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8552P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar	8542		
	(+)/(-)		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8552		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	282	<u>204.464</u>	
ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	283P	<u>XXXXXXXXXX</u>	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8582		
Terugbetalingen	8592		
Geboekte waardeverminderingen	8602		
Teruggenomen waardeverminderingen	8612		
Wisselkoersverschillen	8622		
Overige mutaties	8632		
	(+)/(-)		
	(+)/(-)		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	283		
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8652		

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8363		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373		
Overboekingen van een post naar een andere	(+)(-) 8383		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8413		
Verworven van derden	8423		
Afgeboekt	8433		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)(-) 8443		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8473		
Teruggenomen	8483		
Verworven van derden	8493		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8503		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)(-) 8513		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar	(+)(-) 8543		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	284		
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	XXXXXXXXXX	15.233
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583	24.000	
Terugbetalingen	8593		
Geboekte waardeverminderingen	8603		
Teruggenomen waardeverminderingen	8613		
Wisselkoersverschillen	(+)(-) 8623		
Overige mutaties	(+)(-) 8633		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8	39.233	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8653		

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit (opgenomen in de posten 280 en 282 van de activa), alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit (opgenomen in de posten 284 en 51/53 van de activa) ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Muntcode	Eigen vermogen	Nettoresultaat
	Aantal	%	%			(+/-) of (-) (in eenheden)	
PLINIUS NV BE 0866.093.105 Maastrichterstraat 10 3700 Tongeren BELGIË aandelen met stemrecht en zonder vermelding van de nominale waarde	11.512	12		31-12-2015	EUR	4.988.182	-81.933

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

OVERIGE GELDBELEGGINGEN

Aandelen

Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagd bedrag
 Niet-opgevraagd bedrag

Vastrentende effecten

Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen

Termijnrekeningen bij kredietinstellingen

Met een resterende looptijd of opzegtermijn van
 hoogstens één maand
 meer dan één maand en hoogstens één jaar
 meer dan één jaar

Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
51		
8681		
8682		
52		
8684		
53		
8686		
8687		
8688		
8689		

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

490000 - over te dragen kosten

Boekjaar
4.153

STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL

Maatschappelijk kapitaal

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar
 Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
100P 100	XXXXXXXXXX 0	0

Wijzigingen tijdens het boekjaar

Samenstelling van het kapitaal
 Soorten aandelen

Codes	Bedragen	Aantal aandelen
8702 8703	XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX	

Aandelen op naam
 Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen

Niet-gestort kapitaal

Niet-opgevraagd kapitaal
 Opgevraagd, niet-gestort kapitaal
 Aandeelhouders die nog moeten volstorten

Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd, niet-gestort bedrag
101 8712	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX

Eigen aandelen

Gehouden door de vennootschap zelf
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen
 Gehouden door haar dochters
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen

Verplichtingen tot uitgifte van aandelen

Als gevolg van de uitoefening van conversierechten
 Bedrag van de lopende converteerbare leningen
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen
 Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten
 Aantal inschrijvingsrechten in omloop
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen

Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal

Codes	Boekjaar
8721 8722	
8731 8732	
8740 8741 8742	
8745 8746 8747	
8751	

Aandelen buiten kapitaal

Verdeling
 Aantal aandelen
 Daaraan verbonden stemrecht
 Uitsplitsing volgens de aandeelhouders
 Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf
 Aantal aandelen gehouden door haar dochters

Codes	Boekjaar
8761 8762	
8771 8781	

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE ONDERNEMING OP DE DATUM VAN DE JAARAFSLUITING, ZOALS DIE BLIJKT UIT DE KENNISGEVINGEN DIE DE ONDERNEMING HEEFT ONTVANGEN

VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

UITSPLITSING VAN DE POST 163/5 VAN DE PASSIVA INDIEN DAARONDER EEN BELANGRIJK BEDRAG VOORKOMT

- Cosimco vs TVL - voorziening voor juridische geschillen
- Vaessens vs TVL - voorziening voor juridische geschillen

Boekjaar
90.530
277.255

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)**UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN EEN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD****Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen**

	Codes	Boekjaar
Financiële schulden	8801	
Achtergestelde leningen	8811	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	
Kredietinstellingen	8841	
Overige leningen	8851	
Handelsschulden	8861	
Leveranciers	8871	
Te betalen wissels	8881	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	
Overige schulden	8901	

Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

42

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

Financiële schulden	8802	
Achtergestelde leningen	8812	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	
Kredietinstellingen	8842	
Overige leningen	8852	
Handelsschulden	8862	
Leveranciers	8872	
Te betalen wissels	8882	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	
Overige schulden	8902	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

8912

Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

Financiële schulden	8803	
Achtergestelde leningen	8813	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	
Kredietinstellingen	8843	
Overige leningen	8853	
Handelsschulden	8863	
Leveranciers	8873	
Te betalen wissels	8883	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	
Overige schulden	8903	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

8913

GEWAARBORGDE SCHULDEN**Door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden**

Financiële schulden	8921	
Achtergestelde leningen	8931	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8941	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8951	
Kredietinstellingen	8961	
Overige leningen	8971	
Handelsschulden	8981	
Leveranciers	8991	
Te betalen wissels	9001	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9011	
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9021	
Overige schulden	9051	

Totaal van de door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

9061

Schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Financiële schulden	8922	
---------------------	------	--

Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten
 Belastingen
 Bezoldigingen en sociale lasten
 Overige schulden

Totaal der schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Codes	Boekjaar
8932	
8942	
8952	
8962	
8972	
8982	
8992	
9002	
9012	
9022	
9032	
9042	
9052	
9062	

SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN

Belastingen

Vervallen belastingschulden
 Niet-vervallen belastingschulden
 Geraamde belastingschulden

Bezoldigingen en sociale lasten

Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
 Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten

Codes	Boekjaar
9072	
9073	289.904
450	
9076	
9077	863.970

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Boekjaar

BEDRIJFSRESULTATEN**BEDRIJFSOPBRENGSTEN****Netto-omzet**

Uitsplitsing per bedrijfscategorie

Uitsplitsing per geografische markt

Andere bedrijfsopbrengstenExploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen
compenserende bedragen**BEDRIJFSKOSTEN****Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring
heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen
personeelsregister**

Totaal aantal op de afsluitingsdatum

Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Personeelskosten

Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen

Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen

Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen

Andere personeelskosten

Ouderdoms- en overlevingspensioenen

Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen

Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)

Waardeverminderingen

Op voorraden en bestellingen in uitvoering

Geboekt

Teruggenomen

Op handelsvorderingen

Geboekt

Teruggenomen

Voorzieningen voor risico's en kosten

Toevoegingen

Bestedingen en terugnemingen

Andere bedrijfskosten

Bedrijfsbelastingen en -taksen

Andere

**Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde
personen**

Totaal aantal op de afsluitingsdatum

Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Kosten voor de onderneming

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
740	38.986.171	77.026.585
9086	194	192
9087	182	186
9088		
620	8.855.160	8.306.503
621	3.237.128	3.208.402
622		
623	1.047.845	850.888
624		
635		
9110		
9111		
9112	161.941	113.668
9113	99.038	194.204
9115	727.078	391.397
9116	750.690	941.328
640		
641/8	30.597.323	27.653.340
9096		
9097		
9098		
617		

FINANCIËLE EN UITZONDERLIJKE RESULTATEN

FINANCIËLE RESULTATEN

Andere financiële opbrengsten

Door de overheid toegekende subsidies, aangerekend op de resultatenrekening

Kapitaalsubsidies

Interestsubsidies

Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten

Andere intresten

Gerealiseerde wisselopbrengsten

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9125	2.373.844	2.333.075
9126		
	301	851
	58.086	499.663
6501		
6503		
6510		
6511		
653		
6560		
6561		
	79	1.335
	72.100	435.121
	7.370	10.290
	5.284	232.294
	53	49

Afschrijving van kosten bij uitgifte van leningen en van disagio

Geactiveerde intercalaire interesten

Waardeverminderingen op vlottende activa

Geboekt

Teruggenomen

Andere financiële kosten

Bedrag van het disconto ten laste van de onderneming bij de verhandeling van vorderingen

Voorzieningen met financieel karakter

Toevoegingen

Bestedingen en terugnemingen

Uitsplitsing van de overige financiële kosten

Rente verbonden aan schulden

Gerealiseerde wisselkoersverliezen

Bankkosten

Verwijlintresten

Diverse financiële kosten

UITZONDERLIJKE RESULTATEN

Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke opbrengsten

Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke kosten

Boekjaar

BELASTINGEN EN TAKSEN

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

Belastingen op het resultaat van het boekjaar

- Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen
- Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen
- Geraamde belastingsupplementen

Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren

- Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen
- Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd

Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst

Codes	Boekjaar
9134	
9135	
9136	
9137	
9138	
9139	
9140	

Invloed van de uitzonderlijke resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar

Bronnen van belastinglatenties

- Actieve latenties
 - Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten
 - Andere actieve latenties

- Passieve latenties
 - Uitsplitsing van de passieve latenties

Codes	Boekjaar
9141	
9142	
9144	

BELASTING OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN

In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde

- Aan de onderneming (aftrekbaar)
- Door de onderneming

Ingehouden bedragen ten laste van derden als

- Bedrijfsvoorheffing
- Roerende voorheffing

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9145	967.476	1.313.389
9146	1.487.774	1.450.693
9147	1.963.537	1.877.899
9148	11.402	70.697

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	Codes	Boekjaar
DOOR DE ONDERNEMING GESTELDE OF ONHERROEPELIJK BELOOFDE PERSOONLIJKE ZEKERHEDEN ALS WAARBORG VOOR SCHULDEN OF VERPLICHTINGEN VAN DERDEN	9149	0
Waarvan		
Door de onderneming geëndosseerde handelseffecten in omloop	9150	
Door de onderneming getrokken of voor aval getekende handelseffecten	9151	
Maximumbedrag ten belope waarvan andere verplichtingen van derden door de onderneming zijn gewaarborgd	9153	
ZAKELIJKE ZEKERHEDEN		
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van de onderneming		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9161	
Bedrag van de inschrijving	9171	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9181	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9191	
Zekerheden op nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9201	
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van derden		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9162	
Bedrag van de inschrijving	9172	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9182	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9192	
Zekerheden op nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9202	
GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE ONDERNEMING, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN		
BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA		
BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT VERKOOP VAN VASTE ACTIVA		
TERMIJNVERRICHTINGEN		
Gekochte (te ontvangen) goederen	9213	
Verkochte (te leveren) goederen	9214	
Gekochte (te ontvangen) deviezen	9215	
Verkochte (te leveren) deviezen	9216	
VERPLICHTINGEN VOORTVLOEIEND UIT DE TECHNISCHE WAARBORGEN VERBONDEN AAN REEDS GEPRESTEERDE VERKOPEN OF DIENSTEN		
BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN		
IN VOORKOMEND GEVAL, BEKNOPT BESCHRIJVING VAN DE REGELING INZAKE HET AANVULLEND RUST- OF OVERLEVINGSPENSIOEN TEN BEHOEVE VAN DE PERSONEELS- OF DIRECTIELEDEN, MET OPGAVE VAN DE GENOMEN		

MAATREGELEN OM DE DAARUIT VOORTVLOEIENDE KOSTEN TE DEKKEN

PENSIOENEN DIE DOOR DE ONDERNEMING ZELF WORDEN GEDRAGEN

Geschat bedrag van de verplichtingen die voortvloeien uit reeds gepresteerd werk
Basis en wijze waarop dit bedrag wordt berekend

Code	Boekjaar
9220	

AARD EN ZAKELIJK DOEL VAN BUITENBALANS REGELINGEN

Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap; indien vereist moeten de financiële gevolgen van deze regelingen voor de vennootschap eveneens worden vermeld

ANDERE NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN EN MET ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN			
Financiële vaste activa	280/1		
Deelnemingen	280		
Achtergestelde vorderingen	9271		
Andere vorderingen	9281		
Vorderingen op verbonden ondernemingen	9291	53.655.215	71.675.316
Op meer dan één jaar	9301		
Op hoogstens één jaar	9311	53.655.215	71.675.316
Geldbeleggingen	9321		
Aandelen	9331		
Vorderingen	9341		
Schulden	9351	272.849	26.534
Op meer dan één jaar	9361		
Op hoogstens één jaar	9371	272.849	26.534
Persoonlijke en zakelijke zekerheden			
Door de onderneming gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van verbonden ondernemingen	9381		
Door verbonden ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	9391		
Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	9401		
Financiële resultaten			
Opbrengsten uit financiële vaste activa	9421		
Opbrengsten uit vlottende activa	9431		
Andere financiële opbrengsten	9441		
Kosten van schulden	9461		
Andere financiële kosten	9471		
Realisatie van vaste activa			
Verwezenlijkte meerwaarden	9481		
Verwezenlijkte minderwaarden	9491		
ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT			
Financiële vaste activa	282/3	204.464	204.464
Deelnemingen	282	204.464	204.464
Achtergestelde vorderingen	9272		
Andere vorderingen	9282		
Vorderingen	9292		
Op meer dan één jaar	9302		
Op hoogstens één jaar	9312		
Schulden	9352		
Op meer dan één jaar	9362		
Op hoogstens één jaar	9372		

Boekjaar

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN BUITEN NORMALE MARKTVOORWAARDEN

Vermelding van dergelijke transacties indien zij van enige betekenis zijn, met opgave van het bedrag van deze transacties, de aard van de betrekking met de verbonden partij, alsmede andere informatie over de transacties die nodig is voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van de vennootschap
 nihil

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN

Uitstaande vorderingen op deze personen

Voorwaarden betreffende de uitstaande vorderingen

Waarborgen toegestaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van de toegestane waarborgen

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van deze verplichtingen

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders en zaakvoerders

Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders

Codes	Boekjaar
9500	
9501	
9502	
9503	
9504	

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen)

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Boekjaar
9505	11.999
95061	
95062	
95063	
95081	
95082	
95083	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

WAARDERINGSREGELS**Dubieuze Debiteuren**

Alle facturen die > 1 jaar vervallen zijn worden als dubieus beschouwd.

Hiervoor worden volgende ADI's opgeladen:

1) Overboeken van Handelsvorderingen naar Dubieuze Handelsvorderingen: (buiten begroting)

D 407000 Dubieuze Handelsvorderingen Bedrag van de totale vordering (incl. BTW)

C 400000 @ Handelsvorderingen

2) Boeken van de waardevermindering: (op begroting)

D 634000 Waardeverminderingen op Handelsvord. Bedrag van de vordering (excl. BTW)

C 409000 @ Geboekte waardevermind. Op handelsvord.

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de begroting en de boekhouding van de Vlaamse rechtspersonen

Datum 14/10/2011

Art. 12.

§ 1. Alleen verrichtingen met derden die bij afloop resulteren in een kasbeweging, kunnen aanleiding geven tot een budgettaire aanrekening.

De volgende kosten en opbrengsten hebben geen budgettaire aanrekening:

- 1° voorzieningen voor uitgaven die nog niet vaststaan;
- 2° afschrijvingen;
- 3° opbrengsten of kosten als gevolg van herwaarderingen;
- 4° interne verrekeningen;
- 5° voorraadbewegingen.

§ 2. Met behoud van de toepassing van paragraaf 1 gaan de volgende boekingen toch gepaard met een budgettaire aanrekening:

- 1° het boeken van een voorziening voor dubieuze debiteuren als er bij een vordering aanwijzingen zijn dat het bedrag niet inbaar is ten opzichte van de debiteur. Artikel 27, § 2, van het Rekendecreet is van toepassing op de Vlaamse rechtspersonen;
 - 2° het afboeken van een oninbare vordering. De Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begrotingen, bepaalt de voorwaarden waaraan een vordering moet beantwoorden om als oninbaar afgeboekt te kunnen worden;
 - 3° het boeken van een toewijzing aan of een opname uit een reservefonds.
- Het agentschap Toerisme Vlaanderen past verder de waarderingsregels toe conform de handleiding over de boekhoudregels.

TOERISMEVLAANDEREN

Vlaamse overheid
Grasmarkt 61
1000 BRUSSEL

Toelichting bij de jaarrekening 2016

1 BEDRIJFSECONOMISCH

1.3 Toelichting bij het bedrijfseconomische luik (analyse t.o.v. 2015)

1.3.1 Resultatenrekening

1.3.1.1 Bedrijfsopbrengsten

Aan de opbrengstenzijde zien we een daling van de 'Andere bedrijfsopbrengsten' met 38.047 keuro.

Dit verschil is grotendeels terug te vinden bij de investeringstoelage die daalt met 35.222 keuro (van 43.938 keuro in 2015 naar 8.716 keuro in 2016):

- een daling met 27.469 keuro door intering op het saldo van vorige jaren, waardoor er minder toelage betaald moet worden terwijl de uitgaven toch stabiel (kunnen) blijven;
- een daling met 1.000 keuro ten gevolge van de zogeheten 'punctuele besparingen' in de vastleggingsmachtigingen en bijhorende betaalkredieten;
- een daling met 6.000 keuro ten gevolge van betaalkalenders horende bij lopende en nieuwe subsidiedossiers;
- 753 keuro overheveling naar de werkingstoelage.

De werkingstoelage stijgt dan weer met 1.205 keuro (van 32.129 keuro in 2015 naar 33.334 keuro in 2016), waaronder vooral:

- 460 keuro extra toelage om de bijkomende kosten (lonen enz.) ten gevolge van de rationalisatie van de MOD-diensten op te vangen;
- door de opstap personeelsbesparingen dalen de loonbudgetten met 222 keuro wat de stijging voorzien voor de endogene groei (vergrijzingskost) met 45 keuro en voor de index met 132 keuro meer dan ongedaan maakt;
- 753 keuro compensatie vanuit investeringstoelage;
- 37 keuro varia.

Andere relevante dalingen in 2016 zijn:

- het wegvallen van de in 2015 eenmalige toegekende toelage van het Vlaams Fonds voor de Lastendelging inzake het dossier Depret van 355 keuro;
- het wegvallen van de eenmalige vergoeding van 300 keuro van de Stad Brugge die we in 2015 ontvingen in ruil voor het voorzien van een polyvalente zaal in jeugdherberg De Snuffel;
- het aflopen van het project Innoguide in 2016, tesamen met het feit dat hiervoor in 2015 ook reeds het door ons in 2016 voorziene bedrag ontvangen werd, wat dus resulteerde in een inkomst van 218 keuro in 2015 en 0 keuro in 2016;
- het niet opnieuw voorkomen in 2016 van eenmalige inkomsten 2015 i.v.m. teruggave RSZ 140 keuro, kinderbijslag 86 keuro en terugdraaien van een provisie inzake het BTW-dossier ten belope van 95 keuro.

Tot slot werd er in 2016 3.157 keuro aan investeringen uit de opbrengsten weggeboekt naar de balans omdat investeringen slechts a rato van de afschrijvingen in het resultaat worden genomen. Dit is een gewijzigde manier van boeken t.o.v. 2015.

Boekingsschema 2016:

De afschrijvingen en buitengebruikstellingen m.b.t. de kapitaalsubsidies worden in het resultaat genomen via de rekening 753100. Het gedeelte van de kapitaalsubsidie dat niet werd aangewend voor investeringen blijft staan op de rekening 731000 (de kapitaalsubsidie wordt bij dotatiebesluit geboekt op de rekening 731000).

Samenvatting per 31/12/2016	Economische rekening	Debet	Credit
Toevoeging aan KS	150000		€ 3.157.304,84
Afschrijvingen 2016	150009	€ 2.373.844,22	
Kapitaalsubsidies, investeringsdotaties, -subsidies, -toelagen en soortgelijke	753100		€ 2.373.744,22
Kapitaalsubsidies, investeringsdotaties, -subsidies, -toelagen en soortgelijke	731000	€ 3.157.304,84	

Boekingsschema 2015

De afschrijvingen en buitengebruikstellingen en de overboeking van de in het resultaat geboekte kapitaalsubsidie a rato van de gedane investeringen (de kapitaalsubsidie wordt bij dotatiebesluit geboekt op de rekening 731000) verloopt via de 637000.

Samenvatting per 31/12/2015	Economische rekening	Debet	Credit
Toevoeging aan KS	150000		€ 13.088.291,62
Afschrijvingen 2015	150000	€ 2.333.074,59	
Buitengebruikstelling 2015	150000	€ 840.118,99	
stijging KS	637000	€ 9.915.098,04	

1.3.1.2 **Bedrijfskosten**

A) Diensten en diverse goederen

Deze evolueren van 15.003 keuro in 2015 naar 16.955 keuro in 2016, een stijging dus met 1.952 keuro.

1. Binnen apparaat blijven de uitgaven stabiel, maar toch zijn er enkele relevante verschuivingen:
 - we merken dat we de apparaatsbudgetten beter onder controle krijgen: tot december 2015 beheerden de Management Ondersteunende Diensten (MOD) van het department Kanselarij en Bestuur (KB-iv) deze budgetten voor ons en rapporteerden zij aan de directie en aan het Aansturingscomité van de MOD. Door de rationalisatie van de MOD was 2016 de eerste keer dat we het apparaatsbudget zelf volledig budgetteerden, stuurden en opvolgden. Hieruit bleek dat de apparaatsbudgetten veel minder onder controle waren dan de rapporteringen deden uitschijnen. We merken nu bijvoorbeeld een daling in ICT-gerelateerde kosten van 72keuro in 2016, een trend waarvan we verwachten dat deze zich in 2017 zal verder zetten;
 - ook besteedden we 87 keuro minder aan onderhoud en herstelling van gebouwen omdat de eigenaar werken uitvoerde in het kader van de herinrichting van het gebouw en de nieuwe syndicus aanzienlijk goedkoper is dan de vorige;
 - anderzijds merken we 264 keuro uitgaven door de uitbesteding van administratief-financiële taken (aan Tri-Fnance en KMPG) door de rationalisatie van de managementondersteunende diensten en de algemene koppenbesparing in 2016.
2. De stijging t.o.v. 2015 situeert zich dus binnen de beleidsuitgaven en meer bepaald bij volgende onderwerpen:

Event Flanders

Op 20 mei 2016 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de conceptnota "Topevenementenbeleid – EventFlanders". EventFlanders is een gespecialiseerde cel bij Toerisme Vlaanderen die meer topevenementen met internationale uitstraling zal aantrekken naar Vlaanderen via internationale biddings of door Vlaamse evenementen naar een hoger niveau te tillen. In 2016 waren de uitgaven van 90 keuro voor dit project nog eerder beperkt, in 2017 voorzien we 380 keuro.

Missies

In dezelfde conceptnota werd gesproken over het opnemen van toerisme in inkomende en uitgaande missies. Concreet vond in 2016 reeds één uitgaande missie plaats, namelijk deze naar Japan waaraan we ongeveer 43 keuro besteedden.

Share our Smile

Naar aanleiding van de aanslagen op 22 maart 2016 startten we op verzoek van de toeristische sector met de hospitalitycampagne "share our smile" en spendeerden hieraan 340 keuro.

Frankfurter Buchmesse

Vlaanderen en Nederland waren in 2016 eregasten op de Frankfurter Buchmesse en organiseerden samen het gastlandschap op deze grootste boekenvakbeurs ter wereld. Wij zetten hierrond een speciaal toeristisch programma op en voorzagen een budget van 300 keuro.

Brasschaat

Vanaf 2015 betalen we gedurende 25 jaar een jaarlijkse beschikbaarheidsvergoeding voor het Design, Build, Finance en Maintain (DFBM)-project 'Jeugd- en Verblijfcentrum te Brasschaat'. In 2015 werd deze vergoeding slechts betaald voor een half jaar waardoor we naar 2016 toe een stijging zien met 222 keuro.

VLIS

In januari 2016 werd het nieuwe logiesdecreet goedgekeurd door het Vlaams Parlement. We voorzagen in 2016 initieel 281keuro voor studie en aanpassing van het VLIS (Vlaams Logies Informatiesysteem) aan dit nieuwe decreet. Uit analyses bleek echter dat een aanpassing geen goede oplossing was en er werd daarom gestart met een uitbatersportaal en een CRM-toepassing. De in werking treding van het decreet werd verschoven van 1 januari 2017 naar 1 april, waardoor we uiteindelijk in 2016 191 keuro uitgaven.

Vakantieparticipatie

In 2016 startten we met de realisatie van de eerste prioriteiten uit het transitieplan voor een vernieuwd sociaal toerisme, een ambitie uit de beleidsnota 2014-2019. Dit transitieplan werd opgemaakt samen met de betrokken partners en schetst de lijnen naar een nieuwe toekomst voor het sociaal toerisme. We budgetteerden hiervoor 200 keuro.

Flanders Food Faculty

De Flanders Food Faculty is een netwerkorganisatie die private en publieke spelers samenbrengt om Vlaanderen tegen 2020 als culinaire bestemming internationaal op de kaart te zetten. We gingen met dit thema van start in 2016 met een bedrag van 37 keuro.

Vlaamse Meesters

In 2016 gingen we ook van start met het project Vlaamse Meesters waaronder het opstellen van een internationaal marketingplan, het werven van een strategisch directeur enz. en besteedden hieraan 291 keuro.

B) Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen

De lonen stegen met 774 keuro van 12.366 keuro naar 13.140 keuro. Van deze stijging was 479 keuro te voorzien en samengesteld uit volgende punten:

- +64 keuro: in 2015 bleven we 64 keuro onder het personeelsbudget;
- -222 keuro: in 2016 daalde de loonmassa met 222 keuro omdat we tegen eind 2019 een besparing moeten realiseren van 11,3% op ons koppenaantal en 10,8% op onze loonkredieten;
- -12 keuro: afschaffing van de rendementsondersteuning vanaf 2016 voor entiteiten die personen met een arbeidshandicap of chronische ziekte tewerkstellen;
- +399 keuro: door de rationalisatie van de managementondersteunende diensten en de oprichting van 3 gemeenschappelijke dienstencentra werd het equivalent van 8 koppen of 399 keuro in 2016 naar Toerisme Vlaanderen overgeheveld. Met andere woorden: de MOD, bestaande uit ICT – Logistiek – Personeel – Financiën werd stopgezet en er werden 8 koppen aan Toerisme Vlaanderen toegewezen om een gedeelte van deze taken over te nemen. Een ander gedeelte van de taken werd overgenomen door de centrale dienstverleners, resp. het Facilitair Bedrijf (HFB), Ago en het Boekhoudkantoor;

- +103 keuro: extra budget in 2016 om de bijdrage aan de Pool der Parastatalen gekoppeld aan het MOD-personeel mee te financieren;
- +102 keuro: verhoging van het budget o.w.v. de index van 2% in juli 2016;
- +45 keuro: verhoging van het budget o.w.v. de vergrijzingskost.

De resterende stijging met 295 keuro betreft een overschrijding van het budget in 2016 welke hieronder uitgebreid toegelicht wordt onder punt 2.1, begrotingsartikel DF0-1DAF2ZZ-LO.

2 BEGROTING

2.1 Prestatiebegroting (analyse t.o.v. 2de begrotingswijziging)

Voorafgaande opmerkingen:

- de totale ontvangsten en uitgaven verschillen 78 keuro met deze gerapporteerd in het volgende punt 2.2. De oorzaak hiervan ligt bij de waardeverminderingen op dubieuze debiteuren, die volgens de ESR-rapportering als een kost geboekt worden en volgens de prestatiebegroting als een ontvangst.
- voor de cijfers m.b.t ontvangsten die hierna kort hernomen worden, wordt er ook verwezen naar het 'Rapporteringssjabloon budgettair 2016, Vol21 – uitvoering middelen van de vlaamse gemeenschap'.
- voor de cijfers m.b.t uitgaven die hierna kort hernomen worden, wordt er ook verwezen naar het 'Rapporteringssjabloon budgettair 2016, Vol21b – uitvoering uitgaven van de vlaamse gemeenschap'. Voor de inhoudelijke toelichting beperken we ons tot een toelichting van de verschillen in VEK.

Ontvangsten:

ONTVANGSTEN		Laatste budget 2016	Uitvoering 2016	Analyse €	Analyse %
BEGROTINGS-ARTIKEL	OMSCHRIJVING				
DF0-9DAFAZZ-OP	ONTVANGSTEN PARTICIPATIES	5	1	-4	-80%
DF0-9DAFAZZ-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN	140	178	38	27%
DF0-9DGFAAN-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - DE TOERISTISCHE AANTREKKINGSKRACHT VAN DE BESTEMMING VLAANDEREN VERGROTEN	2 274	2 485	211	9%
DF0-9DGFAAO-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - TOERISTISCHE SECTOR DOEN GROEIEN TOT EEN GEZONDE EN BRUISENDE SECTOR	85	3	-82	-96%
DF0-9DGFAAP-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - TOERISME BINNEN HET BEREIK BRENGEN VAN ELKE VLAMING	0	42	42	n.v.t.
DF0-9DGFAAQ-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - FLANKERENDE EN OVERIGE DIENSTVERLENING IS AANGEBODEN	0	72	72	n.v.t.
DF0-9DGFAZZ-OG	OVERGEDRAGEN SALDO WERKING	28 342	28 339	-3	0%
DF0-9DGFAZZ-OG	OVERGEDRAGEN SALDO INVESTERINGEN	27 469	27 467	-2	0%
DF0-9DGFAZZ-OG	OVERGEDRAGEN SALDO EIGEN KASMIDDELEN	3 482	3 482	0	0%
DF0-9DGFAZZ-OI	DOTATIE WERKING (DB0-1DGF2AY-IS)	33 334	33 334	0	0%
DF0-9DGFAZZ-OI	DOTATIE INVESTERINGEN (DB0-1DGF5AY-IS)	3 320	3 320	0	0%
DF0-9DGFAZZ-OI	DOTATIE INVESTERINGEN (DB0-1DGF5AY-IS)	5 396	5 396	0	0%
TOTAAL ONTVANGSTEN		103 847	104 119	272	0%

Begrotingsartikel DF0-9DAFAZZ-OW, +38 keuro

Bepaalde vorderingen voortkomend uit inschrijvingsgelden werden ten onrechte hier op apparaat geboekt terwijl ze op beleid thuishoren. In 2017 zullen we meer aandacht besteden aan de toewijzing van vorderingen aan begrotingsartikels.

Eveneens relevant om te vermelden bij dit begrotingsartikel is dat er voor 78 keuro aan waardeverminderingen geboekt werden die vanaf boekjaar 2016 van de opbrengsten afgetrokken worden terwijl zij in de vorige boekjaren en ook bij de budgetopmaak 2016 nog aan de uitgavenzijde voorzien werden.

Begrotingsartikel DF0-9DGFAAN-OW, +211 keuro

De meeropbrengst kan grotendeels toegewezen worden aan de niet-gebudgetteerde samenwerkingsovereenkomst met Stad Brugge & Westtoer voor een promotiecampagne via de buitenlandkantoren (184 keuro).

Begrotingsartikel DF0-9DGFAAO-OW, -82 keuro

We voorzagen we hier hoofdzakelijk ontvangsten uit het EU-project 'Innoguide' met als doelstelling het stimuleren van een ondernemende mind-set bij gidsen, gidsopleiders en organisaties met een gidsenwerking. Door praktische problemen bij de uitbetalende instantie verschuiven deze inkomsten naar 2017. Hierna is dit project ook definitief beëindigd.

DF0-9DGFAAP-OW, +42 keuro:

In 2012 werd een voorschot uitbetaald voor de subsidiëring van de 'versterking van de toeristisch-recreatieve ontsluiting van het Kasteel van Horst'. Het project zal echter niet doorgaan en het voorschot t.b.v. 42 keuro werd daarom in 2016 ook teruggevorderd.

DF0-9DGFAAQ-OW, +72 keuro:

Hier zien we vooral de terugvorderingen van tewerkstellingspremies o.w.v. ontslag of ziekte van een gesubsidieerd personeelslid.

Uitgaven:

BEGROTINGS-ARTIKEL	OMSCHRIJVING	UITGAVEN									
		Laatste budget 2016		Uitvoering 2016		Analyse VAK		Analyse VEK			
		VAK	VEK	VAK	VEK	€	%	€	%		
DF0-1DAF2ZZ-LO	EXP / LONEN	12 845	12 845	13 143	13 140	298	2,3%	295	2,3%		
DF0-1DAF2ZZ-PA	EXP / PARTICIPATIES	29	29	29	27	0	0,0%	-2	-6,9%		
DF0-1DAF2ZZ-WT	EXP / WERKING EN TOELAGEN	5 748	5 748	5 377	5 239	-371	-6,5%	-509	-8,9%		
DF0-1DAF2ZZ-WT	EKM / WERKING EN TOELAGEN	141	141	0	0	-141	-100,0%	-141	-100,0%		
DF0-1DGF2AN-WT	EXP / WERKING EN TOELAGEN - DE TOERISTISCHE AANTREKKINGSKRACHT VAN DE BESTEMMING VLAANDEREN VERGROTEN	9 368	9 368	9 938	9 894	570	6,1%	526	5,6%		
DF0-1DGF2AN-WT	EKM / WERKING EN TOELAGEN - DE TOERISTISCHE AANTREKKINGSKRACHT VAN DE BESTEMMING VLAANDEREN VERGROTEN	1 372	1 585	158	531	-1 214	-88,5%	-1 054	-66,5%		
DF0-1DGF2AO-WT	EXP / WERKING EN TOELAGEN - TOERISTISCHE SECTOR DOEN GROEIEN TOT EEN GEZONDE EN BRUISENDE SECTOR	821	821	811	744	-10	-1,2%	-77	-9,4%		
DF0-1DGF2AO-WT	EKM / WERKING EN TOELAGEN - TOERISTISCHE SECTOR DOEN GROEIEN TOT EEN GEZONDE EN BRUISENDE SECTOR	265	265	90	90	-175	-66,0%	-175	-66,0%		
DF0-1DGF2AP-WT	EXP / WERKING EN TOELAGEN - TOERISME BINNEN HET BEREIK BRENGEN VAN ELKE VLAMING	3 332	2 552	3 319	2 215	-13	-0,4%	-337	-13,2%		
DF0-1DGF2AP-WT	EXP / WERKING EN TOELAGEN - TOERISME BINNEN HET BEREIK BRENGEN VAN ELKE VLAMING	481	121	481	134	0	0,0%	13	10,7%		
DF0-1DGF2AQ-WT	EXP / WERKING EN TOELAGEN - FLANKERENDE EN OVERIGE DIENSTVERLENING IS AANGEBODEN	2 673	2 673	2 565	2 550	-108	-4,0%	-123	-4,6%		
DF0-1DGF2ZZ-OV	EXP / OVER TE DRAGEN SALDO WERKING		28 267		28 622	0	0	355	1,3%		
DF0-1DGF2ZZ-OV	INV / OVER TE DRAGEN SALDO INVESTERINGEN		670		6 145	0	0	5 475	817,2%		
DF0-1DGF2ZZ-OV	EKM / OVER TE DRAGEN SALDO EIGEN KASMIDDELEN		3 247		4 750	0	0	1 503	46,3%		
DF0-1DGF5AN-WT	INV / WERKING EN TOELAGEN - DE TOERISTISCHE AANTREKKINGSKRACHT VAN DE BESTEMMING VLAANDEREN VERGROTEN	29 992	25 120	29 992	21 133	0	0	-3 987	-15,9%		
DF0-1DGF5AO-WT	INV / WERKING EN TOELAGEN - TOERISTISCHE SECTOR DOEN GROEIEN TOT EEN GEZONDE EN BRUISENDE SECTOR	1 500	2 679	1 500	2 256	0	0	-423	-15,8%		
DF0-1DGF5AP-WT	INV / WERKING EN TOELAGEN - TOERISME BINNEN HET BEREIK BRENGEN VAN ELKE VLAMING	3 264	7 716	3 219	6 649	-45	-1,4%	-1 067	-13,8%		
TOTAAL UITGAVEN		71 831	103 847	70 622	104 119	-1 209	-259,6%	272	562,4%		

DF0-1DAF2ZZ-LO, +295 keuro (VEK)

In 2016 hebben we hard gewerkt aan de opmaak van een personeelsplan met bijhorend actieplan om zowel de beleidsdoelstellingen van de minister te realiseren alsook de besparingsdoelstellingen op vlak van personeel en budget. De overschrijding van het loonbudget werd zorgvuldig geanalyseerd samen met een voorstel tot remediërende maatregelen om dit in de toekomst te voorkomen. We stellen vast dat een aantal sluipende besparingen in het algemeen of voor onze dienstverleners in het bijzonder samengeteld, bij ons een groot effect heeft op onze loonkredieten:

1. Impact van afschaffing van MOD KB-IV

Wat	Situatie 2016	Aanpak 2017
Personeelsoverdracht	<p>In 2016 is onze Management Ondersteunende Dienst KB-IV (MOD KB-IV) voor een stuk ingekanteld naar het Agentschap Overheidspersoneel (AgO), Het Facilitair Bedrijf (HFB) en het Boekhoudkantoor.</p> <p>Een aantal taken en een deel van het hiervoor vereiste personeel is terug naar Toerisme Vlaanderen gekomen. We zouden personeelsbudget voor acht koppen verkrijgen. Van de acht koppen die we overkregen, kwamen er twee langdurige statutaire zieken (a rato van een loonkost samen 190 keuro) over alsook een halftijds werkend personeelslid (halftijds tot einde loopbaan). Dit wil zeggen dat we voor 31% enkel de loonlast meekregen zonder personeel om de taken uit te voeren.</p> <p>We hebben noodgedwongen deze afwezige personeelsleden moeten vervangen om onze reguliere werking te kunnen garanderen, met een extra kost op de loonkredieten als gevolg.</p>	<p>We zetten in op re-integratie van de vermelde overgedragen zieke personeelsleden.</p> <p>Als het ziektecontingent van 666 werkdagen wordt overschreden, en er geen terugkeer meer mogelijk is, maken we werk van uitstroom door middel van een dossier voor de pensioencommissie.</p>
Dienstverlening rond onze buitenlandkantoren	<p>De MOD KB-IV stond ook in voor de opvolging van de lokale contracten van het buitenlandpersoneel en de loonkredieten van de buitenlandkantoren van Toerisme Vlaanderen. Door de opheffing van de MOD KB-IV was overeengekomen dat het Expertisecentrum Buitenlands Netwerk (EBN), behorende tot Flanders Investment and Trade, deze dienstverlening zou overnemen. Tot op heden hebben zij echter geen taken voor ons kunnen opnemen. In 2016 hadden we noch de tijd noch de expertise voor een goede opvolging van onze loonkredieten van de buitenlandkantoren. Daardoor hebben we voor een overschrijding van 130 keuro op de loonkredieten van de buitenlandkantoren niet in beeld gekregen en dus ook niet tijdig kunnen</p>	<p>In 2017 zou EBN in staat moeten zijn om de dienstverlening op te nemen. Om het risico te beperken om desondanks toch terug in de situatie van 2016 te vervallen, werken we er hard aan om deze expertise zelf te verwerven en gebruiken 2016 als referentiejaar om onze budgetten in 2017 beter op te volgen.</p>

	bijsturen.	
Vergrijzingskost	We krijgen jaarlijks een extra compensatie op de loonkredieten voor de vergrijzingskost. Dit werd vroeger door de MOD KB-IV opgevolgd. In 2016 maakte AgO deze berekening voor ons. Uit recentelijke analyse van de cijfers van 2016 blijkt echter dat de vergrijzingskost van ons personeel in het buitenland niet mee in rekening is genomen. We stellen ons de vraag of we de vergrijzingskost voor ons buitenlandpersoneel ooit gecompenseerd kregen in het verleden.	We bewaken dat de vergrijzingskost van ons buitenlandpersoneel mee in rekening wordt genomen bij de berekening en toekenning van de vergrijzingskost in 2017.

2. Dienstverlening van Agentschap Overheidspersoneel

Wat	Situatie 2016	Aanpak 2017
Boekhoudtechnische fouten	Door de laattijdige betaling van de RSZ-facturen in 2015, opgevolgd door MOD KB-IV, hebben we begin 2016 een boete van 11 keuro moeten betalen. Door een boekhoudtechnische fout werd in september 2016 37 k€ te weinig aan RSZ betaald, dit met een boete van 3 keuro als gevolg. We kwamen dit te weten in de loop van november 2016.	Aan de hand van onze eigen wekelijkse rapportering uit OraFin zullen we ook de openstaande inkooporders van onze dienstverleners in 2017 zelf actiever monitoren.
Wedderrapportering	Van de MOD KB-IV kregen we maandelijks een personeelsuitgavenprognose (waar ook al eens wat ruis op zat). Het Agentschap Overheidspersoneel zou deze dienstverlening verderzetten voor de personeelsuitgaven van het hoofdkantoor. Dit jaar hebben we ondanks herhaaldelijk aandringen slechts 3 prognoses ontvangen. Dat is veel te weinig om budgetten op te volgen en om tijdig te kunnen bijsturen. AgO stelt via een selfservice tool een aantal gestandaardiseerde financiële	Onze HR Business Partner heeft via de hulp van andere HR Business Partners een eigen wedderrapportering opgemaakt in Excel en Power BI en ze zal deze gebruiken, samen met de gestandaardiseerde rapporteren van AgO, om onze loonkredieten nauw op te volgen alsook prognoses te maken.

	rapporten ter beschikking. Omdat we een Agentschap met rechtspersoonlijkheid zijn, is het overgrote deel van de financiële rapporten niet op ons van toepassing. AgO werkt wel aan een uitbreiding van deze tool, maar die was er eind 2016 nog steeds niet.	
Opvolging personeelsdossiers	Begin januari 2016 zijn 4 personeelsleden van de MOD KB-IV overgekomen naar Toerisme Vlaanderen. De loonadministratie was echter pas vanaf 1 maart 2016 volledig in orde gebracht door AgO. Eind december 2016 kregen we geheel onverwacht de melding dat we nog een schuld van 21 keuro aan het Departement Kanselarij en Bestuur moesten betalen. We konden door deze laattijdige melding niet meer remediëren.	In april 2017 is de overdracht voorzien van de personeelsleden voor de uitvoering van het logiesdecreet. We zullen dit actief opvolgen om situaties zoals in 2016 te vermijden.
Berekening index	In juli 2016 vond er een indexsprong van 2% plaats op de lonen van de personeelsleden. We krijgen hiervoor extra budget toegekend op onze loonkredieten. AgO berekent en kent deze extra middelen toe. Eind 2016 werden we geïnformeerd dat er 102 keuro extra op onze weddekredieten voorzien wordt, zonder verdere uitleg rond de berekening hiervan. Bij de begrotingsopmaak 2017, kregen we wel een berekening door en daaruit blijkt dat de berekening gebeurt door 30% van de totale werkingsmiddelen te nemen en daarop de index toe te passen. Onze loonkredieten maken echter 40% uit van ons totale werkingsmiddelen. We zouden dus in 2016 35 keuro te weinig gekregen hebben.	Voor 2017 staat voorlopig 70 keuro te weinig begroot voor de indexaanpassing op onze loonkredieten. Dit bedrag zal alleen nog maar toenemen met de komst van de personeelsleden van het Departement Buitenlandse Zaken. Hierdoor zal het personeelsbudget procentueel nog een groter aandeel vormen van onze totale werkingsmiddelen. We nemen dit verder op met financiën en begroting en we proberen dit extra bedrag nog in de begroting 2017 op te nemen.

We blijven in 2017 afhankelijk van de mate waarin de centrale dienstverleners hun rol kwalitatief opnemen. Als zij hun dienstverlening in 2017 op dezelfde manier aanpakken als in 2016 dan zullen we de vruchten van de beloofde efficiëntiewinsten nog steeds niet kunnen plukken.

3. Impact beleidsbeslissingen op realisatie personeelsbesparing

Wat	Situatie 2016	Aanpak 2017
Bijdrage Pool der Parastatalen	Bij de overdracht van het personeel van de MOD KB-IV kregen we geen middelen voor de bijdrage aan de Pool der Parastatalen mee over. Omdat wij een agentschap met rechtspersoonlijkheid zijn, moeten wij deze bijdrage extra betalen voor statutairen personeelsleden. Pas midden 2016 kregen we eenmalig de extra middelen (103 keuro) toegekend.	We zien evenwel nog een risico op budgettaire ontsporing in 2017. Het is nog niet zeker of we de vereiste extra middelen voor 2017 (133 keuro) zullen krijgen. Hetzelfde geldt voor het personeel dat overkomt van het Departement Buitenlandse Zaken in kader van het logiesdecreet (275 keuro).
Afschaffing rendementsondersteuning	Sinds 2016 is de rendementsondersteuning vervangen door de tewerkstellingsondersteunende maatregel. De nieuwe maatregel werkt niet langer met forfaitaire bedragen die entiteiten jaarlijks ontvangen als ze een bepaalde persoon met een handicap of chronische ziekte tewerkstellen. Dit wil zeggen dat we in 2016 een extra besparing van 12 keuro moesten realiseren.	
Nieuwe samenwerking met de stad Brussel	De stad Brussel werkt sinds 2016 anders met ons samen en ondersteunt ons niet meer bij de organisatie van pers- en tradereizen in Brussel. Als we Brussel niet in ons aanbod voor pers- en tradereizen opnemen worden we onmiddellijk voor heel wat pers en trade minder interessant. We hebben hiervoor noodgedwongen 2 tijdelijke contracten (a rato van een loonkost samen 37 keuro) moeten verlengen.	

4. Eenmalige extra kosten

Wat	Situatie 2016	Aanpak 2017
Nieuw raamcontract	Sinds juli 2016 zijn we ingestapt op een nieuw raamcontract voor de	In 2017 zal deze nieuwe betalingsmethode geen meerkost tot

maaltijdcheques	uitbetaling van de maaltijdcheques. Tot vorig jaar werkten we met onze leverancier, Edenred, via het betalingssysteem van facturen. Concreet wil dit zeggen dat de kost van de maaltijdcheques van december 2015 verrekend werd in januari 2016. In het nieuwe raamcontract werkt Edenred echter met voorschotfacturen. Voor 2016 hebben we dus zowel de kost van december 2015 als december 2016 betaald. Op deze manier hebben we een bedrag van 15 keuro extra betaald aan maaltijdcheques.	gevolg hebben.
-----------------	---	----------------

5. Impact aanslagen 22 maart 2016

Wat	Situatie 2016	Aanpak 2017
Aanslagen 22 maart 2016	Door de aanslagen op 22 maart 2016 is het toeristisch werkveld enorm getroffen. We hebben hierdoor in 2016 vele extra acties genomen met als doel het Toerisme in Vlaanderen en Brussel terug te herstellen (campagne #shareoursmile, herstelstrategie, ...). De impact van deze aanslagen zal ook de volgende jaren zwaar doorwegen op onze werking. Dit maakte dat we bewust een aantal tijdelijke contracten hebben moeten verlengen om zo personeel vrij te maken voor deze extra onvoorziene taken.	In 2017 monitoren we verder de impact van de aanslagen op 22 maart 2016 en passen we onze personeelsinzet hieraan aan.

6. Terug van waar het thuishoort

Wat	Situatie 2016	Aanpak 2017
Loonkost detacheringen	Personeel dat gedetacheerd wordt blijft ten laste van ons loonbudget. Tot en met 2016 voegden we de hieruit volgende terugvorderingen (134 keuro in 2016) toe aan de middelen voor beleid.	Vanaf 2017 corrigeren we dit en voegen we deze middelen toe aan het loonbudget.

DF0-IDAF2ZZ-WT, -650 keuro (VEK)

Tot januari 2016 beheerde de MOD KB-iV de apparaatsbudgetten voor Toerisme Vlaanderen en rapporteerden zij aan de directie en aan het Aansturingscomité van de MOD. Door de rationalisatie van de management ondersteunende diensten (MOD) was 2016 de eerste keer dat we het apparaatsbudget zelf volledig budgetteerden, stuurden en opvolgden. Zowel Toerisme Vlaanderen, Het Facilitair Bedrijf als AgO moesten zeer ruwe ramingen gebruiken om de uitgaven te kunnen inschatten. Voor 2017 kunnen we terugvallen op de werkelijke cijfers uit 2016 en dus beter budgetteren dan in 2016. In de begroting van 2017 is al rekening gehouden met de reële uitgaven en met investeringen zoals advies over de correcte toepassing van BTW in lokale markten, opzetten van een efficiënter informatiebeheer, betere ICT-support,...

DF0-IDGF2AN-WT, -528 keuro (VEK)

Meerdere kleine varianties zorgen hier voor een onderbenutting van het budget met 528 keuro:

- De MICE-actie 'online en offline campagne focus on special meeting venues' t.b.v. 57 keuro werd verschoven naar 2017 omdat in 2016 prioriteit moest gegeven worden aan de aanbesteding van de lead experts voor de opstart van de associatiewerking;
- In het project 100 jaar Grote Oorlog werden sommige acties geschrapt en andere werden beter onderhandeld, wat leidde tot een overschot van 51 keuro;
- Naar aanleiding van de gebeurtenissen op 22 maart 2016 gaven we prioriteit aan de hospitalitycampagne 'Share our Smile' en startten daarom nog niet met het project 'merkambassadeurs', wat leidde tot een overschot van 57 keuro;
- De branding oefening voor de Vlaamse meesters was gepland op 4 maanden tijd, maar dit zijn er uiteindelijk 9 geworden. Hierdoor is de samenwerking met het communicatiebureau later opgestart en verschuift 60 keuro budget naar 2017;
- De gunningsprocedure voor een globaal internationaal inspiratie magazine rond Food voor pers en consument (content, opmaak en drukwerk t.b.v. 70 keuro) werd in 2016 opgestart, maar de uiteindelijke levering zal gebeuren in voorjaar 2017;
- De lokale campagne Culinaire Vlaanderen werd in 2016 opgestart, maar de uitvoering t.b.v. 200 keuro zal pas in 2017 gebeuren;
- In het kader van de Flanders Food Faculty werd langer dan voorzien gewerkt aan het culinair manifest. Daardoor werd het communicatiebudget t.b.v. 50 keuro voor het bekendmaken van dit manifest verschoven naar 2017;
- We merkten dat het proces van de Te Ontvangen Facturen bij de jaarafsluiting nog voor verbetering vatbaar: er zijn een beperkt aantal facturen die op 2016 thuishoorden die toch pas in boekjaar 2017 in de boekhouding verwerkt konden worden.

DF0-IDGF2AO-WT, -252 keuro (VEK)

Meerdere kleine varianties zorgen hier voor een onderbenutting van het budget met 252 keuro:

- Voor de uitvoering van het nieuwe logiesdecreet werd oorspronkelijk voorzien om het bestaande VLIS-systeem aan te passen. Na analyse bleek dit geen goede oplossing en werd er gestart met een uitbatersportaal en CRM-toepassing. De in werking treding van het logiesdecreet is ook verschoven naar 1 april, waardoor we in 2016 90 keuro minder uitgaven dan voorzien;
- Het project Event Flanders werd opgestart in 2016 en ging iets later van start dan voorzien waardoor we 100 keuro minder uitgaven dan gebudgetteerd.

DF0-IDGF2AP-WT, -324 keuro (VEK)

Meerdere kleine varianties zorgen hier voor een onderbenutting van het budget met 324 keuro:

- In de dossiers van de sociaal-toeristische verenigingen en de managementondersteuningspunten betaalden we 190 keuro minder uit dan begroot: we voorzagen hiervoor te veel budget en zullen dit vanaf 2017 remediëren door ook voor deze dossiers betaalkalenders op te stellen;

- We voorzagen 51 keuro om uit te betalen in het vroegere FFEU-dossier De Draecke. Doordat men nog niet aan de noodzakelijke voorwaarden qua toegankelijkheid voldeed, verwachten we betaling pas in 2017 te kunnen uitvoeren:

DF0-IDGF2AQ-WT, -123 keuro (VEK)

Meerdere kleine varianties zorgen hier voor een onderbenutting van het budget met 123 keuro:

- Voor de uitbetaling van de tewerkstellingsprojecten en lokale diensteneconomie is Toerisme Vlaanderen afhankelijk van derde partijen. Het opnemen van diverse verloven of het uit dienst treden van de begunstigden bij deze derden, wat niet kan voorzien worden, zorgde ervoor dat in 2016 92 keuro minder dan voorzien betaald kon worden;
- Eveneens door de hospitalitycampagne 'Share our Smile' werd de opstart van het onderzoek naar het profiel van de toerist waarvoor 22 keuro voorzien was verschoven naar 2017.

DF0-IDGF5AN-WT, -3.987 keuro (VEK)

Onder dit begrotingsartikel vallen o.a. de hefboomprojecten: bij begrotingsaanpassing 2016 maakten we een inschatting van de bedragen die we in deze dossiers verwachtten uit te betalen op een ogenblik dat de uiteindelijke begunstigden nog niet bekend waren. Ook de stedenbouwkundige attesten van sommige dossiers laten op zich wachten (bv. Koninklijke Munt van België enz.), waardoor we uiteindelijk 9.599 keuro minder uitbetaalden in deze dossiers dan begroot. Ook in de WO-I dossiers werd 693 keuro minder uitbetaald, waaronder 381 keuro voor de 'Bouw van een nieuw streekbezoekerscentrum 'De Bergen' te Kemmel' en 394 keuro voor het 'Bezoekerscentrum Flanders Field American Cemetery te Waregem'. Tot slot zagen we een inhaalbeweging in de uitbetalingen aan de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen (KMDA) en de Impulsprojecten waar in totaal 6.306 keuro meer uitbetaald werd dan begroot.

DF0-IDGF5AO-WT, -423 keuro (VEK)

In de 9 SALK-dossiers waarin we een subsidie toekenden konden slechts in 3 dossiers uitbetalingen verricht worden. Hier zien we dan ook een afwijking van 357 keuro minder betaald dan begroot werd.

DF0-IDGF5AP-WT, -1.067 keuro (VEK)

Hier zien we vooral minder uitbetalingen dan begroot in de dossiers van Logies en Toerisme voor Allen (TvA). In de TvA-dossiers betreft het 389 keuro en is er geen duidelijk aanwijsbare reden voor de overschatting van het budget: voor de effectieve uitbetalingen zijn we immers afhankelijk van de aanvragers van de subsidies om op tijd en stond facturen in te dienen van de door hen gerealiseerde projecten inzake brandveiligheid, kindvriendelijkheid, toegankelijkheid of kwaliteitsverbetering. In de Logies-dossiers betreft het 703 keuro, waarvan het surplus zich vooral situeert op de nieuwe vastleggingen van 2016 waarvoor bijna geen uitbetalingen gebeurden. De aanvragers hebben natuurlijk nog tijd tot 2018 om uitbetaling te vragen, maar we concluderen hier (en ook uit historische cijfers) toch uit dat we bij de volgende begrotingsopmaak voorzichtiger moeten budgetteren.

2.2 ESR-begroting (analyse t.o.v. 2de begrotingswijziging)

Opmerkingen:

- De cijfers kunnen eveneens teruggevonden worden in het 'Rapporteringssjabloon budgettair 2016, Vol24 – uitvoering van de begroting in ESR' en worden hierna samengevat hernomen.
- De totale ontvangsten en uitgaven verschillen 78 keuro met deze gerapporteerd in het vorige punt 2.1. De oorzaak hiervan ligt bij de waardeverminderingen op dubieuze debiteuren, die volgens de ESR-rapportering als een kost geboekt worden en in de prestatiebegroting als een ontvangst.
- Voor een meer gedetailleerde inhoudelijke toelichting verwijzen we naar punt 2.1, Prestatiebegroting.

ONTVANGSTEN					
ESR	OMSCHRIJVING	Laatste budget 2016	Uitvoering 2016	Analyse €	Analyse %
0	Overgedragen overschot	59 293	59 288	-5	0,0%
1	Lopende ontvangsten	529	791	262	49,5%
2	Rentes	972	982	10	1,0%
3	Inkomensoverdrachten van andere sectoren	93	103	10	10,8%
4	Inkomensoverdrachten binnen de overheid	36 654	36 654	0	0,0%
5	Kapitaaloverdrachten van andere sectoren	0	42	42	n.v.t.
6	Kapitaaloverdrachten binnen de overheid	5 396	5 396	0	0,0%
7	Desinvesteringen	905	939	34	n.v.t.
8	Waarborgen	5	1	-4	-80,0%
TOTAAL ONTVANGSTEN		103 847	104 196	349	0,3%

UITGAVEN					
ESR	OMSCHRIJVING	Laatste budget 2016	Uitvoering 2016	Analyse €	Analyse %
0	Over te dragen overschot	32 184	39 516	7 332	22,8%
1	Lopende uitgaven	32 463	30 326	-2 137	-6,6%
2	Renten	0	5	5	n.v.t.
3	Werkingsubsidies aan andere sectoren	6 642	8 167	1 525	23,0%
4	Inkomensoverdrachten binnen de overheid	0	211	211	n.v.t.
5	Investeringsubsidies aan andere sectoren	29 396	19 734	-9 662	-32,9%
6	Investeringsubsidies binnen de overheid	0	2 414	2 414	n.v.t.
7	Investeringen	3 133	3 796	663	21,2%
8	Waarborgen	29	27	-2	-6,9%
TOTAAL UITGAVEN		103 847	104 196	349	0,3%

ESR 1, Lopende uitgaven, -2.137 keuro

Als we er rekening mee houden dat een gedeelte van de uitgaven begroot werd als een ESR 1, maar uiteindelijk geboekt werd als een ESR 7 (zie verder), dan bedraagt het werkelijke verschil -1.474 keuro (= -2.137 keuro+633 keuro). Toelichting van dit verschil kan grotendeels gevonden worden onder punt 2.1 bij begrotingsartikels DF0-1DAF2ZZ-LO (+295 keuro), DF0-1DAF2ZZ-WT (-650 keuro), DF0-1DGF2AN-WT (-528 keuro), DF0-1DGF2AO-WT (-252 keuro), DF0-1DGF2AP-WT (-324 keuro) en DF0-1DGF2AP-WT (-123 keuro).

ESR 3 en 4, Werkingssubsidies +1.736 keuro

Op deze ESR werd meer uitgegeven dan begroot omdat de uitgaven m.b.t. de vroegere impulsdossiers en ook de logiespremies gebudgetteerd werden op een ESR 5, terwijl de werkelijke uitgaven gedeeltelijk op een ESR 3 of 4 geboekt werden. In 2016 betrof dit vooral impulsdossiers 1.829 keuro en logiespremies 204 keuro. Deze 'meeruitgaven' werden dan weer gedeeltelijk gecompenseerd door minder uitgaven bij de sociaal toeristische verenigingen (STV's), de lokale diensteneconomie (LDE), de management ondersteuningspunten (MOP's) en de tewerkstellingspremies (TWP). Ook de uitbetalingen van ad nominatim-subsidies werden geboekt onder een ESR 3, maar deze zaten volledig op schema.

ESR 5 en 6, Investeringsubsidies, -7.248 keuro

Voor toelichting van dit verschil wordt verwezen naar punt 2.1 en met name de toelichting bij begrotingsartikels DF0-1DGF5AN-WT (-3.987 keuro), DF0-1DGF5AO-WT (-423 keuro) en DF0-1DGF5AP-WT (-1.067 keuro). Bij de analyse moet er rekening mee gehouden worden dat resp. 1.829 keuro voor de impulsdossiers en 204 keuro van de logiespremies als een ESR 3 of 4 geboekt werden, terwijl deze als een ESR 5 begroot werden.

ESR 7, Investerings, +663 keuro

In de begroting voorzagen we sommige uitgaven onder ESR 1, terwijl deze uiteindelijk toch investeringen betroffen: dit was bv. het geval voor uitgaven die betrekking hadden op de herinrichting van het gebouw t.b.v. 257 keuro, ICT-gerelateerde uitgaven voor 170 keuro, opbouw van beursstanden enz.